

تأثیر کاربرد الگوی آموزش فردی شده در پیشرفت تحصیلی و خود کارآمدی تحصیلی دانش آموزان

تاریخ دریافت: ۹۷/۰۹/۱۵ - تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۶/۳۱

خلاصه

مقدمه: هدف اصلی این پژوهش بررسی تأثیر الگوی یادگیری انفرادی بر خودکارآمدی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان کلاس دوم ابتدایی شهر سنقر می باشد.

روش کار: نوع تحقیق تجربی است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان پسر و دختر کلاس دوم دبستان شهر سنقر می باشد که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده ۶۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند، ۳۰ نفر در گروه آزمایش و ۳۰ نفر در گروه کنترل جای گرفتند. پس از اجرای پیش تست به گروه های آزمایش، آموزش های لازم ارائه شد و سپس از همه ی گروه ها پس تست به عمل آمد. ابزار اندازه گیری اطلاعات شامل پرسشنامه ی خودکارآمدی تحصیلی مورگان و جینکز (۱۹۹۹ با پایایی ۰/۷۷٪ و نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بود. داده های به دست آمده با تحلیل کوواریانس چند متغیره تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج: یافته ها نشان داد که پس از تعدیل نمرات، گروه های آزمایش و گروه کنترل در پس آزمون پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی با هم اختلاف دارند، و نیز اثر الگوی آموزش انفرادی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان گروه دارای پیش آزمون مؤثر بوده است.

نتیجه گیری: نتایج تحقیق نشان داد که آموزش الگوی یادگیری انفرادی بر خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مؤثر است.

کلمات کلیدی: الگوی یادگیری انفرادی، پیشرفت تحصیلی، خودکارآمدی تحصیلی

الهام دهپاسی^۱

میترآ صدوقی^{۲*}

۱- کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد

اسلامی واحد تنکابن، تنکابن، ایران.

۲- استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد

تنکابن، تنکابن، ایران.

Email: sadoughi_mitra@yahoo.com

مقدمه

تعلیم و تربیت نیاز ضروری بشر است به گونه‌ای که در طول حیات خود، پیوسته بدان نیازمند است. برای آموزش محتوا نیاز است که به نکات مختلفی توجه شود. یکی از مسائلی که بسیار مهم است، مسئله‌ی تفاوت‌های فردی است. در واقع، بیان یک موضوع و تدریس یک کتاب خاص در یک کلاس، هرگز به معنای آن نیست که همه دانش‌آموزان به صورت کاملاً یکسان درک نموده و از آن بهره می‌جویند. بعضی از دانش‌آموزان زودتر می‌فهمند و بعضی نیاز به زمان و توضیح بیشتری دارند. معلمی که با اصل تفاوت‌های فردی آشناست از همه شاگردانش در فهم و درک موضوعات و ارائه پاسخ‌ها انتظار یکسان ندارد (۱). از این‌رو، لزوم توجه به تفاوت‌های فردی در بسیاری از منابع تأکید شده است و به منظور ارائه‌ی محتوا از الگوهای مختلف تدریس استفاده می‌شود. از جمله الگوهای تدریس می‌توان به الگوهای اطلاعات پردازشی، الگوهای اجتماعی، الگوهای انفرادی و الگوهای سیستم‌های رفتاری اشاره کرد (۲). با توجه به طرح تکنولوژی آموزش ملی توسعه یافته توسط وزارت آموزش و پرورش، آموزش شخصی به عنوان (تنظیم سرعت) فرد، (تنظیم روش) تمایز و اتصال به منافع و تجارب یادگیرنده تعریف شده است. آموزش شخصی گسترده تراز فقط فرد یا تمایز است که در آن می‌توان یادگیرنده درجه ای از انتخاب در مورد آنچه آموخته است، زمانی که آن را یاد گرفته و چگونه آن را آموخته است. می‌توان گفت در آموزش فردی یادگیرنده یاد گرفته است که چگونه یاد بگیرد. در یادگیری شخصی به طور پیش فرض چشم انداز، دانش آموزان هستند نه برنامه درسی یا معلم (۳). الگوهای انفرادی هدف‌های مشترکی دارند. اول با بهبود اعتماد به نفس و ایجاد احساس واقع‌گرا از خویش و ابراز عکس العمل‌های همدلانه به دیگران، شاگردان را به سوی سلامت عاطفی و عقلی بیشتر هدایت می‌کند. دوم به آموزشی که برگرفته از نیازها و تمایلات خود شاگردان است می‌افزاید و شاگردان چون عضوی مؤثر در تصمیم‌گیری برای انتخاب مطلب یادگیری و نحوه‌ی یادگیری

خود به حساب می‌آورند. سوم انواع خاصی از تفکرات کیفی مانند خلاقیت و ابراز نظر فردی را رشد می‌دهند (۲). خانواده‌ی الگوهای انفرادی علاوه بر این باور که رشد شاگرد بعنوان یک فرد به لحاظ آموزشی به نوبه‌ی خود هدف با ارزشی است، اعتقاد دارد که فراگیران رشد یافته تر، مثبت تر و خود شکوفا تر، در یادگیری توانمند ترند. بنابراین الگوهای انفرادی با عطف توجه به روان دانش‌آموزان موجب افزایش پیشرفت تحصیلی آنها می‌شود (۴). دانش‌آموزان معلمانی که استفاده از الگوهای انفرادی را چاشنی استفاده از سایر الگوها قرار می‌دهند از پیشرفت تحصیلی بیشتری برخوردارند (۵). پیشرفت تحصیلی عبارت است از "مسئول‌نهایی فرآیند یادگیری فعال که با کمک آموزش فعالیت‌های تربیتی انجام می‌گیرد" (۶). همچنین، "سرعتی که دانش‌آموز در تکمیل پایه‌ها و درجات گوناگون دارد و بر حسب مقدار پیش افتادگی و سرعت یا عقب ماندگی وی اندازه‌گیری می‌شود" (۷).

فلاول (۱۹۷۶) می‌گوید: امروزه یکی از مشکلات دانش‌آموزان ما این است که نمی‌دانند یک حقیقت را یاد گرفته‌اند یا نه؟ نمی‌دانند که آیا یک مهارت را کسب کرده‌اند یا فاقد آن مهارت هستند (۸). از این‌رو، کسب خودکارآمدی تحصیلی موضوع دیگری است که تقویت آن در دانش‌آموزان حایز اهمیت است. خودکارآمدی اطمینان به توانایی‌های خود در کنترل افکار، احساسات و فعالیت‌هاست و بنابراین بر عملکرد واقعی افراد، هیجانات و انتخاب افراد و سرانجام میزان تلاشی که شخص صرف یک فعالیت می‌کند، مؤثر است (۹).

در مجموع، علیرغم تأکید برنامه‌ریزان نظام آموزشی بر اعمال روش‌های فعالانه در تدریس؛ مشاهده می‌شود که آموزگاران به دلایل خاصی به این امر مبادرت نورزیده و از روش‌های معمول و سنتی در اداره کلاس استفاده می‌کنند. از این‌رو، دیده می‌شود در کشوری که بیشتر افراد آن را جوانان تشکیل می‌دهند، از شور و نشاط فن‌آوری و ابتکار آنچه‌ان که باید خبری نیست. شاید اغراق‌آمیز نباشد اگر گفته شود نظام آموزشی ما در نهایت

¹ Flavell

در تحقیق حاضر برای اندازه گیری پیشرفت تحصیلی از آزمون محقق ساخته استفاده شد و به منظور سنجش خودکارآمدی تحصیلی از مقیاس خودکارآمدی تحصیلی مورگان و جینکز^۲ (۱۹۹۹) استفاده شد. این مقیاس دارای ۳۰ سؤال و سه زیر مقیاس با نام‌های استعداد، کوشش و بافت است. گویه‌های این مقیاس با طیف لیکرت^۳ دارای پاسخ چهار درجه‌ای همراه هستند. پایایی این پرسشنامه ۷۷٪ می‌باشد.

۲- پرسشنامه پیشرفت تحصیلی: یک پرسشنامه محقق ساخته که روایی محتوایی آن بر اساس ترسیم جدول مشخصات به دست آمد همچنین به منظور مصاحبه پایایی آزمون از روش دو نیمه استفاده شد و پایایی آزمون ۷۶٪ بدست آمد. نیز بسته‌ای که برای آموزش فردی از آن استفاده شد مربوط به درس ریاضی است که مبحث جمع و تفریق را به روشهای مختلف (فرایندی، گسترده نویسی و انتقالی) ارائه می‌دهد.

پروتکل درمانی

در این مطالعه ابتدا پیش آزمون پیشرفت تحصیلی و خود کارآمدی تحصیلی از دو گروه (یک گروه آزمایش و یک گروه کنترل) به عمل آمد و سپس برای دو گروه آزمایش الگوی آموزش انفرادی اجرا شد. از الگوی آموزش انفرادی می‌توان به چهار طریق استفاده کرد:

اول، می‌توان الگوی انفرادی را به عنوان الگوی عمومی تدریس حتی برای طرح آموزشی که فلسفه‌ی آموزش غیر مستقیم را به عنوان محور اصلی یا رویکرد عمده‌ی آموزشی خود می‌پذیرد بکار برد.

دوم، می‌توان الگوی انفرادی را بعنوان چاشنی سایر الگوها برای تنظیم محیط مناسب یادگیری بکار برد. به طور مثال می‌توان خود پنداری دانش آموزان را همواره همراه خود داشت، و می‌توان در این باره اندیشید که چگونه آنچه را که انجام می‌دهیم شکل می‌دهیم تا دانش آموزان مثبت بودن خود را تا حد اکثر ممکن احساس کنند و چه باید کرد تا این احتمال به حداقل برسد که آموزش به حذف آنها به عنوان انسان

انسان‌هایی را تربیت می‌کند که به نوعی تفکر مونتاژی تجهیز می‌شوند. این درست است که همه دانش آموزان مستعد خلاقیت و ابتکار نیستند ولی آیا نظام آموزشی ما زمینه‌ای را فراهم آورده است تا استعداد آن تعداد بالقوه‌ی خلاق شکوفا شود؟ ریشه همه این معضلات را باید در زیربنای نظام آموزشی یعنی آموزش ابتدایی و استفاده از الگو‌هایی متناسب با دانش آموزان جستجو کرد. بنابراین با توجه به مطالب بیان شده، تحقیق حاضر در نظر دارد تا استفاده از الگوهای انفرادی و تأثیر آن بر پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان را مورد بررسی قرار دهد.

روش کار

روش تحقیق آزمایشی یا تجربی است. جامعه‌ی آماری در این تحقیق کلیه‌ی دانش آموزان کلاس دوم ابتدایی مدارس دولتی شهر سنقر می‌باشند که به تعداد ۲۴ مدرسه می‌باشد و در مجموع ۲۸ کلاس دوم و ۲۸۳ نفر دانش آموز کلاس دوم را به خود اختصاص می‌دهد. در تحقیق حاضر با توجه به حجم نمونه و در دسترس بودن تمامی اعضای جامعه و قابلیت لیست کردن از روش نمونه گیری تصادفی استفاده شده است. از بین ۲۸۳ دانش آموز کلاس دوم به تصادف ۱۱۴ نفر (۳ کلاس ۳۸ نفره) در دبستان ابن سینا انتخاب شدند. یک گروه ۳۰ نفری که از نظر درسی خیلی خوب بودند و یک گروه ۳۰ نفره که از نظر درسی نیاز به تلاش بیشتر داشتند با توجه به ارزشیابی ترم اول که در بهمن ماه صورت گرفته بود انتخاب شدند هر گروه به دو گروه ۱۵ نفره تقسیم شد و به تصادف گروه آزمایش و کنترل نامگذاری شدند (روش چهار گروهی سالمون). که گروه آموزش تحت آموزش با روش آموزش فردی که مربوط به درس ریاضی است که مبحث جمع و تفریق را به روشهای مختلف (فرایندی، گسترده نویسی و انتقالی) ارائه می‌دهد. قرار گرفتند.

ابزار پژوهش

۱- مقیاس خودکارآمدی تحصیلی مورگان و جینکز^۱ (۱۹۹۹)

² Morgan & Jinks

³ Likert

¹ Morgan & Jinks

نیانجامد. به عبارتی دیگر، می‌توان از این الگوها توجه به احساسات فردی دانش آموزان، فراهم آوردن فرصت‌های مناسب برای مشارکت آنها با ما و برقرار ساختن ارتباط مثبت با آنها استفاده کرد.

سوم، می‌توانیم از خواص یگانه‌ی این الگو برای مشورت دهی به شاگردان در هنگامی استفاده کنیم که بخواهیم به شاگردان کمک کنیم که با دنیای بیرون خود کامل تر و مثبت تر ارتباط برقرار سازند.

چهارم، می‌توان برنامه‌ی درسی دروس مختلف را بر محور شاگردان تنظیم کرد. روش‌های تجربی در آموزش خواندن به طور مثال داستانهایی که دانش آموزان نقل می‌کنند به عنوان مطالب اولیه برای خواندن و یا پیشینه‌ای که دانش آموزان به عنوان مطلبی عمده انتخاب می‌کنند در هنگامی که دانش آموزان شایستگی لازم برای این کار را دارند، استفاده می‌کند. خانواده‌ی الگوهای انفرادی در ترکیب با الگوهای دیگر می‌تواند برای طرح درس مستقل، از جمله برنامه‌ی مبتنی بر منابع بکار روند. خانواده‌ی الگوهای انفرادی علاوه بر این باور که رشد شاگردان به عنوان یک فرد به لحاظ آموزشی به نوبه‌ی خود هدف بارزشی است، اعتقاد دارد که فراگیران رشد یافته تر، مثبت تر، خودشکوفاتر، در یادگیری توانمند ترند. در تحقیق

حاضر از برای اجرای الگوی انفرادی از روش‌های اول و چهارم استفاده شده است. پس از پایان آموزش به گروه‌های آزمایش از تمام گروه‌ها پس از آزمون پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی گرفته شد.

در مبحث توصیف داده‌ها و اطلاعات گرد آوری شده از جدول توزیع فراوانی، درصد فراوانی، نمونه آماری، و انحراف معیار استفاده شده است. همچنین، در قسمت آمار استنباطی با توجه به فرضیه‌های تحقیق، تحلیل واریانس چند متغیره (مانکوا) و (آنوا) استفاده شد.

یافته‌ها

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر الگوی آموزش انفرادی بر پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان است. با توجه به طرح پژوهش حاضر که از نوع پیش آزمون - پس آزمون (طرح سالمومن) است، لذا بهترین روش جهت تجزیه تحلیل اطلاعات، استفاده از تحلیل کوواریانس چند متغیره (مانکوا) است.

شاخص‌های آماری متغیرهای وابسته گروه آزمایش و کنترل در پیش آزمون در جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- شاخص‌های آماری متغیرهای وابسته گروه آزمایش و کنترل در پیش آزمون

متغیر	گروه	میانگین	خطای استاندارد
پیشرفت تحصیلی	آزمایش	۱۷/۴۲	۲/۵۲
کنترل		۱۷/۳۹	۱/۸۶
خودکارآمدی تحصیلی	آزمایش	۵۸/۴۸	۹/۱۱
کنترل		۵۹/۳۱	۱۰/۳۸

خودکارآمدی تحصیلی نزدیک گروه آزمایش و گروه کنترل می‌باشد. جدول شماره ۲، شاخص‌های آماری متغیرهای وابسته گروه آزمایش و کنترل را در پس آزمون نشان می‌دهد.

همانطور که در جدول شماره ۱ مشاهده می‌شود؛ میانگین پیش آزمون متغیرهای وابسته در گروه‌های آزمایش و گروه کنترل ارائه شده است که بیانگر میزان پیشرفت تحصیلی و

جدول ۲- شاخص‌های آماری متغیرهای وابسته گروه آزمایش و کنترل در پس آزمون

متغیر	گروه	میانگین	خطای استاندارد
پیشرفت تحصیلی	آزمایش	۱۸/۸۸	۰/۴۵
(گروه دارای پیش آزمون)	کنترل	۱۷/۳۴	۰/۴۵

۰/۵۰	۱۸/۸۷	آزمایش	پیشرفت تحصیلی
۰/۵۰	۱۵/۱۷	کنترل	(گروه بدون پیش آزمون)
۲/۷۸	۹۱/۵۲	آزمایش	خودکارآمدی تحصیلی
۲/۷۸	۵۹/۲۸	کنترل	(گروه دارای پیش آزمون)
۳/۲۱	۷۵/۱۵	آزمایش	خودکارآمدی تحصیلی
۳/۲۱	۵۳/۸۵	کنترل	(گروه بدون پیش آزمون)

همانطور که در جدول شماره ۲ مشاهده شد پس از تعدیل نمرات، گروه‌های آزمایش و گروه کنترل در پس آزمون پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی با هم اختلاف دارند. برای بررسی این نکته که این تفاوت از نظر آماری معنی دار است یا نه و ناشی از اثر آموزشی است، تحلیل مانکوا با روش تصحیح "بن فرونی" انجام شد.

آزمون باکس جهت بررسی همگنی ماتریس استفاده شد. با توجه به معنی دار نبودن مقدار $P \geq 0.10$, $P = 1/60 = 3748/21$ ، $F(10, BoxM = 18/93)$ فرض تساوی ماتریسهای واریانس کواریانس تایید می‌شود و توزیع چند متغیری نرمال بوده؛ لذا می‌توان نتایج آزمون تجزیه و تحلیل کواریانس چند متغیری گزارش کرد. آزمون لون برای بررسی همگنی یا یکسانی واریانس استفاده شد (جدول ۳).

جدول ۳- آزمون لون برای بررسی همگنی یا یکسانی واریانس

متغیر	f	df1	df2	Sig
خودکارآمدی تحصیلی (گروه دارای پیش آزمون)	۰/۰۰۷	۱	۲۸	۰/۹۳
خودکارآمدی تحصیلی (گروه بدون پیش آزمون)	۰/۴۹	۱	۲۸	۰/۴۹
پیشرفت تحصیلی (گروه دارای پیش آزمون)	۰/۱۲	۱	۲۸	۰/۷۴
پیشرفت تحصیلی (گروه بدون پیش آزمون)	۹/۳۵	۱	۲۸	۰/۰۰۵

با توجه به نتایج آزمون لون معنی دار نبودن مقدار آماره F لون بجز پیشرفت تحصیلی (گروه بدون پیش آزمون)، برابری واریانس‌ها متغیرهای وابسته برقرار بوده و اجرای آزمون مانکوا امکان پذیر است.

خودکارآمدی تحصیلی و پیشرفت تحصیلی با هم اختلاف دارند. برای بررسی این نکته که این تفاوت از نظر آماری معنی دار است یا نه و ناشی از اثر آموزشی است، تحلیل مانکوا با روش تصحیح "بن فرونی" انجام پذیرفت. در جدول شماره ۴ نتایج تحلیل کواریانس چند متغیری نشان داده شده است.

همانطور که در جدول شماره ۲ مشاهده شد پس از تعدیل نمرات گروه‌های آزمایشی و گروه کنترل در پس آزمون

جدول ۴- آزمون اندازه اثر ترکیبی الگوی آموزش انفرادی بر پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان

متغیر	Value	F	df1	df2	sig	η^2
پیشرفت تحصیلی-خودکارآمدی تحصیلی	۰/۸۳۲	۲۸/۵۷	۴	۲۳	۰/۰۰۱	۰/۸۳

نشانگر آن است که میانگین متغیرهای وابسته در این گروه‌های آزمایش و کنترل متفاوت است. مقادیر مجذوراتی B_{ta} که در جدول فوق دیده می‌شود سهمی از واریانس است که مربوط به متغیر ترکیبی جدید می‌شود. قاعده کلی چنین است که اگر این مقدار بزرگتر از $0/14$ باشد میزان اثر زیاد است مجذور سهمی I_{ta} شدت این اثر را $(0/83)$ نشان می‌دهد که بیانگر شدت اثر بسیار بالاست. نتایج آزمون اثر الگوی آموزش انفرادی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در جدول شماره ۵ ارائه شده است.

با توجه به تصحیح بن فرونی مقدار α که $0/05$ در نظر گرفته شده است تقسیم بر 2 شده است و سطح $\alpha=0/025$ برای تعیین معنی داری بدست آمده است؛ با توجه به نتایج جدول فوق اثر الگوی آموزش انفرادی بر پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان در یک متغیر ترکیبی (پیشرفت- خودکارآمد) با $Partial \eta^2 = 0/83$ ، $s \text{ Lambda} = 0/832$ و $wilk F (23,4) = 28/57$ ، اثر معنی داری داشته است ($p < 0/01$). معنی دار شدن تاثیر الگوی آموزش انفرادی بر پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان

جدول ۵- نتایج آزمون اثر الگوی آموزش انفرادی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

منابع تغییرات	مجموع مجذورات Ss	درجه آزادی dF	میانگین مجذورات MS	F	سطح معنی داری	اندازه اثر η^2
پیشرفت تحصیلی (با پیش آزمون)	۱۶/۰۳	۱	۱۶/۰۳	۵/۵۷	۰/۰۲۵	۰/۱۸
خطا	۷۴/۸۲	۲۶	۲/۸۸			
پیشرفت تحصیلی (بدون آزمون)	۹۲/۲۴	۱	۹۱/۲۴	۲۰/۹۷	۰/۰۰۱	۰/۴۵
خطا	۹۱/۳۲	۲۶	۳/۵۱			

مجدور سهمی I_{ta} شدت این اثر را $(0/45)$ نشان می‌دهد. بنابراین الگوی آموزش انفرادی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در گروه بدون پیش آزمون اثر بیشتری داشته است. نتایج آزمون اثر الگوی آموزش انفرادی بر خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان در جدول شماره ۶ ارائه شده است.

با توجه به نتایج جدول شماره ۵، اثر الگوی آموزش انفرادی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان گروه دارای پیش آزمون با $F (1, 26) = 5/57$ مؤثر بوده است ($P < 0/025$)؛ مجذور سهمی I_{ta} شدت این اثر را $(0/18)$ نشان می‌دهد. اثر الگوی آموزش انفرادی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان گروه بدون پیش آزمون با $F (1, 26) = 20/97$ مؤثر بوده است ($p < 0/001$)؛

جدول ۶- نتایج آزمون اثر الگوی آموزش انفرادی بر خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان

منابع تغییرات	مجموع مجذورات S	درجه آزادی dF	میانگین مجذورات M S	I	سطح معنی داری	اندازه اثر η^2
خودکارآمدی تحصیلی (با پیش آزمون)	۷۰۰۹/۴۳	۱	۷۰۰۹/۴۳	۶۳/۷۶	۰۰۱	۰/۷۱
خطا	۲۸۵۸/۲۶	۲۶	۱۰۹/۹۳			
خودکارآمدی تحصیلی (بدون آزمون)	۳۰۶۱/۹۶	۱	۳۰۶۱/۹۶	۲۶/۲۶	۰/۰۰۱	۰/۵۰
خطا	۳۷۹۶/۶۰	۲۶	۱۴۶/۰۲			

یادگیری لذت بیشتری می‌برند. دانش آموزان در چنین شرایطی به محض برخورد با مسائل مفهومی از روش انحصاری خودشان که مطابق با تفاوت‌های فردیشان به آنها آموزش داده شده است استفاده کرده و از حل کردن آنها عاجز نمانده و در نتیجه عملکرد تحصیلی شان افزایش می‌یابد. در الگوی یادگیری انفرادی دانش آموزان بصورت فعال وارد یادگیری می‌شوند و با یادگیری مهارت‌های خود تنظیمی بر مهارت‌های خود و موضوعات درسی تسلط پیدا می‌کنند که این درگیری‌های کلاسی باعث افزایش خودکارآمدی فراگیران می‌گردد.

یادگیرندگان مختلف با سرعت‌های متفاوت می‌آموزند. روش آموزش معلم باید به گونه‌ای طرح‌ریزی شود که دانش‌آموزان بتوانند با سرعت متناسب با توانایی‌های خود پیش بروند. بعضی از یادگیرندگان نیاز به توجه و کمک بیشتری از سوی معلم دارند و لازم است تکالیف و تمرین‌های بیشتری انجام دهند تا به هدف‌های آموزشی درس مسلط گردند، در حالی که برخی از آنها با اندک راهنمایی می‌توانند راه خود را بیابند و سریعاً به مقصد برسند. معلم باید در اجرای روش‌های آموزشی خود تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان را در توانایی و سرعت یادگیری در نظر گیرد و فنون آموزشی متناسب با آنها را مورد استفاده قرار دهد بنابراین وجود تفاوت‌های فردی ایجاد می‌کند که در مورد هر کسی از روشی مناسب با روحیه او استفاده شود و اگر روشی درباره فردی یا افرادی کارساز بود آن را به همه با خصوصیات متفاوت تعمیم نداد و از برخوردهای کلیشه‌ای در تعلیم و تربیت پرهیز کرد. با توجه به اینکه بخش زیادی از وقت افراد در مدارس و آموزشگاهها و دوره‌های آموزشی مختلف می‌گذرد وظیفه‌ی آموزش و پرورش در شکل‌گیری باور خودکارآمدی بسیار سنگین است و سازمان آموزشی کشور باید از پایه در راستای آموزش این باور دگرگون گردد. از این‌رو، با توجه به یافته‌های به دست آمده توصیه می‌شود معلمان با کمک فراگیران در تقسیم وظایف و فعالیت‌های کلاسی موجب افزایش احساس خودکارآمدی در آنان گشته و سطح عملکرد آنان را ارتقا دهند. همچنین، معلم می‌تواند محتواهای گوناگون را به ذهن دانش‌آموزان منتقل نکند بلکه به آنان یاد بدهد چگونه یاد

با توجه به نتایج جدول شماره ۶، اثر الگوی آموزش انفرادی بر خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان گروه با پیش‌آزمون با $F(1, 26) = 63/76$ مؤثر بوده است ($P < 0/001$)؛ مجذور سهمی اِتا شدت این اثر را ($0/71$) نشان می‌دهد. اثر الگوی آموزش انفرادی بر خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان گروه بدون پیش‌آزمون با $F(1, 26) = 26/26$ مؤثر بوده است ($p < 0/001$)؛ مجذور سهمی اِتا شدت این اثر را ($0/50$) نشان می‌دهد. بنابراین الگوی آموزش انفرادی بر خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان در گروه دارای پیش‌آزمون اثر بیشتری داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش تحت عنوان تأثیر آموزش الگوی انفرادی بر خودکارآمدی تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان کلاس دوم تدوین شده است. یافته‌های به دست آمده بیان می‌کند که آموزش الگوی یادگیری انفرادی بر خودکارآمدی تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مؤثر است.

نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های (۶)، (۱۰)، (۱۱)، (۱۲)، (۱۳)، (۱۴)، (۱۵)، (۱۶)، (۱۷)، (۱۸) و (۱۹) هم‌راستا است. برای مثال، کامکار (۱۳۷۶) در پژوهش خود نشان داد که استفاده از الگوی آموزش انفرادی در کنار سایر الگوهای تدریس برای دانشجویان با توجه به شرایط فردی آنان در پیشرفت تحصیلی آنها مؤثر است (۱۵). نوروزی (۱۳۷۷) در تحقیقی با هدف بررسی عوامل ایجاد تفاوت‌های فردی در امر یادگیری دانش‌آموزان از دیدگاه مدیران و آموزگاران به این نتیجه رسیده است که آزمودنی‌ها صرف نظر از نوع شغل نظرات مشابهی درباره‌ی تأثیر تفاوت‌های فردی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان داشتند (۱۰). همچنین، قاضی (۱۳۸۳) در پژوهش خود نشان داد که آموزش کاوشگری به صورت انفرادی باعث خلاقیت بیشتر و در نتیجه پیشرفت تحصیلی بهتری در دانش‌آموزان می‌شود (۱۴). در تبیین این یافته می‌توان بیان نمود که در الگوی یادگیری انفرادی اگر دانش‌آموزان با توجه به تفاوت‌های فردی خود تحت آموزش قرار بگیرند و به یادگیری بپردازند در نتیجه بهتر یاد می‌گیرند و از تجربه‌ی

برای تهیهی بسته‌های آموزشی و برای اجرای الگوی آموزش انفرادی در کلاس‌هایی با جمعیت بیشتر زمینه‌ی گسترش، تعمیم و عملیاتی‌سازی یافته‌های به دست آمده در این پژوهش را فراهم سازند.

بگیرند. علاوه بر این، مواجه نمودن دانش آموزان با تکالیف چالش انگیز به منظور توسعه‌ی رشد شناختی و تهیه بسته‌های آموزشی متناسب با استعداد و توانایی‌های فردی برای دانش آموزانی که تکرار پایه دارند از جمله دیگر پیشنهادات کاربردی پژوهش حاضر است. پژوهش‌های آتی می‌توانند با ارائه‌ی مدلی

References

1. Ganji H (2014) *The Psychology of Individual Differences*, Second Edition. Tehran: Savalan Publishing.
2. Joyce B, Weil M, Callahan E (2010), *Teaching Patterns 2004*. Translated by Mohammad Reza Behrangi (2010), Tehran: Kamal Tarbiat Publications.
3. Calkins, D., (2008). *Individual learning*. New York: Macmillan.
4. Roebuck, F. Bulher, T.S Aspy, D. (1979). *A comparison of light and low levels of humane teaching/learning conditions on the subsequent achievement of students identified as having*.
5. Joyce, B., Peck, L., & Brown, C. (1981). *Flexibility in teaching*. New York: Longman.
6. Gage, N.L. and Berliner, D.C. (1984, 1988, 1999) *Educational psychology* (3rd, 4th and 5th ed) Hope well, NJ.: Houghtonmifflin.
7. Biabangard, Esmail, (2005) *Educational Psychology*, First Edition, Tehran: Payam Noor Publications.
8. Flavell, S. (1973). *The developmental psychology of Jean Piaget*. Princeton, N.J.: Van Nostrand Reinhold.
9. Bani Asadi, Ali, Pour Shafi'i, Hadi, (2012), *The Role of Academic Motivation and Self-Efficacy and Study Approaches in Mathematical Progress of Experimental and Mathematical Sciences Students in Shahr-e Qajin*, *Journal of Modern Educational Thoughts*, Eighth Year, No. 4 32)
10. Nowruz Hassan Kiyadeh, Reza (1998). *Investigating the Factors of Individual Differences in Students' Learning from the Viewpoints of Principals and Teachers of Primary Schools of Kia-Shahr Port in the Academic Year 76-77*. M.Sc., Azad University South Tehran.
11. Motawali, Seyed Mohammad, Qavam Abadi, Ali (1998). *The effect of teaching metacognitive strategies on reading and reading comprehension and learning speed of first grade high school students in Ferdows city*. MA dissertation.
12. Khosravi, Hassan. (2003) *Comparison of Learning and Retention Rate in Three Methods of Lecture, Assistance and Computer Assisted Learning*. MA Thesis. School of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabataba'i University
13. Zovaran Hosseini, Mohsen (2005). *"The Impact of Group and Individual Empowerment on Participatory Learning and Academic Achievement in Third Grade Middle School Girl Students in Kerman"* Thesis Master of Allameh Tabataba'i University.
14. Ghazi, Monireh (2004) *The Effect of Experimental Training in Experimental Science Course on Developing Creativity in Academic Achievement of Secondary School Students in Gonbad Kavous City*, MA Thesis, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabataba'i University
15. Kamkar, Ali (2003). *Comparison of learning study method between two groups of strong and weak students of Yasuj University*. MA Thesis, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabataba'i University.
16. Biehler, R.F, and snowmand, J. (1993) *Psychology applied to teaching* (7th ed.) USA: Houghtonmifflin.
17. Garner, R. (1990) *When children and adults do not use learning strategies: toward a theory of setting*. *Review of educational research*, 60, 517-530.
18. Sherman, J.G. (1992). *Reflection on psi: 1 Good news and bad*. *Journal of applied behavior analysis*, Dembo, M.H. (1994). *Applying educational psychology*. (5th ed.). New York: Longman.
19. Thomas, E.J., and Rabinson, H.A. (1998) *Improving reading in every class*. Boston: Allyn and Bacon.

*Original Article***The Effect of Individual Learning Pattern on academic efficacy and academic achievement of students**

Received: 06/12/2018 - Accepted: 22/09/2019

Elham Dehpasi¹
Mitra Sadoughi^{2*}¹Department of Education, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran²Department of Education, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, IranEmail:
sadoughi_mitra@yahoo.com**Abstract****Introduction:** The main purpose of this study was to investigate the effect of individual learning model on self-efficacy and academic achievement of second grade elementary students in Sangar.**Methods:** This is an experimental study. The statistical population of the study consisted of all male and female students of second grade in Sangar elementary school. Sixty subjects were selected by simple random sampling method, 30 in experimental group and 30 in control group. After the pre-test, the experimental groups were provided with the necessary training and then the post-test was performed for all groups. Data were collected using Morgan and Jinks academic self-efficacy questionnaire (1999; 77% reliability and students' academic achievement scores). Data were analyzed by multivariate analysis of covariance.**Results:** The results showed that after adjusting the scores, the experimental and control groups differed in post-test academic achievement and academic self-efficacy.**Conclusion:** The results of the study showed that individual learning model training is effective on students' academic self-efficacy and academic achievement.**Key words:** individual learning method, academic achievement, self-efficacy